

Dersin Tanımı					
Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
TÜRKİYE'DE DİN VE SİYASET	SKY3249990	Bahar Dönemi	3+0	3	5
Ön Koşul Dersleri					
Önerilen Seçmeli Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Seviyesi	Lisans				
Dersin Türü	Programa Bağlı Seçmeli				
Dersin Koordinatörü	Prof.Dr. Bekir Berat ÖZİPEK				
Dersi Verenler	Prof.Dr. Bekir Berat ÖZİPEK				
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Din ve siyaset arasındaki ilişkiyi teorik ve pratik boyutlarıyla ortaya koymak, geçmişten günümüze, farklı kültür ve coğrafyalarda bu ilişkinin nasıl şekillendiğine dair bilgi vermek ve bu çerçevede Türkiye'de din ile siyaset ilişkisini çeşitli boyutlarıyla tartışarak anlamaya çalışmaktır.				
Dersin İçeriği	Bu ders; Tarihi arkaplan: Geçmişten günümüze çeşitli toplumlarda din, toplum ve devlet ilişkisine dair başlıca karakteristikler. Din ve devlet ilişkisini açıklayan başlıca yaklaşımlar, teori ve modeller, İslam dini, tarih ve devlet: İlk dönemden günümüze siyasetin dönüşümüne ilişkin başlıca dönemler, akımlar ve pratikler, Osmanlı Türkiye tarihinde din devlet ilişkisi: İslam, Bizans devlet geleneği ve din devlet ilişkileri. ,İslami ve laik devlet tartışmalarının felsefi ve sosyolojik boyutları: Değerler geriliminin ekonomi politikası. ,Tek Parti döneminde din, toplum ve devlet ilişkileri, Çok Partili dönemden günümüze toplum ve devlet ilişkileri. , Türkiye'de devlet örgütü içinde din: Diyanet İşleri Başkanlığı. ,Dini otoriterizm, anti-demokratik dini rejimler ile din karşıtı anti-demokratik zihniyet ve rejimler. ,Müslümanlara yönelik ayrımcı önyargıyı kavramsallaştırmak: İslamofobi, anti-Müslümanlık, Müslüman düşmanlığı ve diğerleri. ,Kıta Avrupası laikliği, Anglo-Amerikan sekülerizmi ve özgürlüğün sınırlarına ilişkin tartışmalar I: Geleneği tanımlamak ve sınır ihtilaflarını somutlaştırmak, Kıta Avrupası laikliği, Anglo-Amerikan sekülerizmi ve özgürlüğün sınırlarına ilişkin tartışmalar II: Din ve vicdan özgürlüğü açısından incelenmeye değer örnek ve düzenlemeler. ,Din ve vicdan özgürlüğü: Türkiye'deki sorunlar ve çözüm tartışmaları ve bir anayasal çerçeve tartışması.; konularını içermektedir.				
Dersin Öğrenme Çıktıları				Öğretim Yöntemleri	Ölçme Yöntemleri
Öğrenciler, günümüz dünyasında din devlet ilişkisine dair başlıca düzenlemelerden, farklı modellerden ve güncel tartışmalardan haberdar olacaktır.				1, 2	A
Öğrenciler, din-devlet ilişkileri konusunda geçmişten günümüze nasıl bir ilişki olduğu konusunda bilgi sahibi olacak ve bu ilişkinin farklı dini ve kültürel coğrafyalardaki şekillenişini hakkındaki başlıca açıklamaları öğrenecektir.				1, 2	A
Öğrenciler, Türkiye'de geçmişten günümüze din devlet ilişkisinin nasıl şekillendiğine, hangi dönemlerde kırılmaların yaşandığına, günümüz insan hakları anlayışlarına ve bu bağlamda din ve vicdan özgürlüğü açısından Türkiye pratiğinin nasıl ele alınabileceğine dair temel bir perspektif edinecektir.				1, 2	A
Öğretim Yöntemleri	1: Anlatım, 2: Soru - Cevap				
Ölçme Yöntemleri	A: Yazılı sınav				
Ders Akışı					
Sıra	Konular	Ön Hazırlık			
1	Tarihi arkaplan: Geçmişten günümüze çeşitli toplumlarda din, toplum ve devlet ilişkisine dair başlıca karakteristikler. Din ve devlet ilişkisini açıklayan başlıca yaklaşımlar, teori ve modeller.	İlgili okumalar yapılacak			
2	İslam dini, tarih ve devlet: İlk dönemden günümüze siyasetin dönüşümüne ilişkin başlıca dönemler, akımlar ve pratikler.	İlgili okumalar yapılacak			
3	Osmanlı Türkiye tarihinde din devlet ilişkisi: İslam, Bizans devlet geleneği ve din devlet ilişkileri.	İlgili okumalar yapılacak			
4	İslami ve laik devlet tartışmalarının felsefi ve sosyolojik boyutları: Değerler geriliminin ekonomi politikası.	İlgili okumalar yapılacak			
5	Tek Parti döneminde din, toplum ve devlet ilişkileri.	İlgili okumalar yapılacak			
6	Çok Partili dönemden günümüze toplum ve devlet ilişkileri.	İlgili okumalar yapılacak			
7	Türkiye'de devlet örgütü içinde din: Diyanet İşleri Başkanlığı.	İlgili okumalar yapılacak			
8	Dini otoriterizm, anti-demokratik dini rejimler ile din karşıtı anti-demokratik zihniyet ve rejimler.	İlgili okumalar yapılacak			
9	Müslümanlara yönelik ayrımcı önyargıyı kavramsallaştırmak: İslamofobi, anti-Müslümanlık, Müslüman düşmanlığı ve diğerleri.	İlgili okumalar yapılacak			
10	Kıta Avrupası laikliği, Anglo-Amerikan sekülerizmi ve özgürlüğün sınırlarına ilişkin tartışmalar I: Geleneği tanımlamak ve sınır ihtilaflarını somutlaştırmak.	İlgili okumalar yapılacak			
11	Kıta Avrupası laikliği, Anglo-Amerikan sekülerizmi ve özgürlüğün sınırlarına ilişkin tartışmalar II: Din ve vicdan özgürlüğü açısından incelenmeye değer örnek ve düzenlemeler.	İlgili okumalar yapılacak			
12	Din ve vicdan özgürlüğü: Türkiye'deki sorunlar ve çözüm tartışmaları ve bir anayasal çerçeve tartışması.	İlgili okumalar yapılacak			
Kaynaklar					
T. Jeremy Gunn, Din Özgürlüğü ve Laikite -ABD ile Fransa Arasında Bir Karşılaştırma, Liberte Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2014.					
S. V. Monsma – J. Christopher Soper, Çoğulculuğun Meydan Okuması –Beş Demokrasiye Kilise ve Devlet, Liberal Düşünce Topluluğu / Avrupa Komisyonu, Ankara, 2005.					
Bekir Berat Özipek, "Din ve Vicdan Özgürlüğü: Türkiye İçin Bir Anayasal Çerçeve Önerisi" SDE Analiz, Ankara, Aralık 2011.					
Niyazi Berkes, Türkiye'de Çağdaşlaşma, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2017.					
Ahmet Yücekök, Türkiye'de Örgütlenmiş Dinin Sosyo-Ekonomik Tabanı, Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1971.					